

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentellen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából és támlappal együtt 3 frt.
Nyilttár soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatók.

Cselédügy városunkban.

A cselédügy a legfontosabb társadalmi kérdés. És elmondhatjuk, hogy úgy az újságoknak, mint a közönségnek mindenre jut ideje, csak éppen emez égetően fontos ügygel bíznak el a legmostohább, hogy úgy mondjuk lenézzen, mintha csak ez irányban minden a legrendesebb mederben folya, vagy, hogy ezzel foglalkozni oly horriblen téma volna, a mely egészen rangján alul esnék a méltóságos társadalomnak és a nagyságos újságíró uraknak.

Vagy tán az újságíró urak és a társadalom haut-crème-jei nem is tartanak cselédek?

No ez igazán nagy büszkeséggel tölthetné el az illetőket, mert nem lehet nagyobb ur a világon annál, a ki mindenkit nélkülözni tud — még a cselédek is.

Jókai Mór emlékezik meg valahol arról, hogy „a régi jó világban” Debreceben bizony megtörtént velük, hogy cselédtartásra nem jutott a jövedelemből, hanem a lángeszű író látta el kénytelen-kelletlen a ház inasi teendőjét, a felesége — Laborfalvi Róza — pedig szerepének tanulása után a szakácsné szerepeit is igen szép sikerrel játszotta el, vagyis tölthette be. (Vajjon mit szólna manapság a népszínház huszadik primadonnája, ha otthon neki kellene megfőznie a huslevest?)

Jókai Mór nagy önérzettel és találoán jegyzi meg e kedves (?) visszatekintés végén, hogy nem is volt nagyobb ur náluk akkortájt Magyarországon, — mert hát a feleségének az ország első írója volt az inasa,

neki pedig az ország első színművésznője a szakácsnéja.

Hát ez a régi jó világban megtörténhetett, de ma azt hiszem, hogy a legszegényebb háziasszony is elnékülöz bármit, de nem nélkülözi a cselédet, mert ez rangján alul van.

Hanem a cselédkérdéssel foglalkozni az is rangján alul volna? Alig hiszszük.

Nap-nap után állandó tápanyagot ad a beszélgetésre a cselédek rosszasága. E beszélgetési téma elől nem zárkózik el még az excellenciás asszonyság sem; — de hogy valami radikális kuráról gondolkoznának, arra már nem érkezik rá senki, hogy az okok és az okozatok közötti összefüggést keressék, arra pedig éppen nincs ideje senkinek.

A múlt évben Budapesten volt ugyan egy női ánkét, hol sok szép és kedves úri asszony elesicseregte a maga bosszuságait, valamelyik népszerű poétánk pedig (alkalmasint Komócsy József) vattával a füleiben felvett arról egy jegyzőkönyvet és miután kibeszélték magukat, megkönnyebbült szívvel haza tértek. Az eredmény mi lett? Azt örök homály fedi.

Egy napilap kedveskedni akart olvasóinak és stil-gyakorlataiknak megnyitotta hasábjait; — ottan sok előfizető asszonyság panaszkolt a maga baját és mondott naiv észrevételeket a cselédkérdés felett. Az eredmény? No az mellékes!

A fent tisztelt ánkét úgy tudjuk csak a cseléd törvényt hibáztatta. Az az oka mindennek.

A gazdák és cselédek: — azok rosszak is, jók is; a törvény intézői: azok ugyan e rovatba tartoznak.

Mi ezuttal magunk sem akarunk e kérdés tárgyalásába mélyebben belebocsátkozni, mert az messze vezetne; de nem habozunk kijelenteni, hogy bizony a cseléd törvénynek lehetnek, sőt vannak is fogyatkozásai, azonban egyet be kell ismernie bárkinek is, ki e törvényt alaposan áttanulmányozta, annak szellemébe hatolni megkísérlette és ez az, hogy a gazdákra nagyon is sok kedvező intézkedés foglaltatik benne és a cseléd ugyancsak ki van szolgáltatva a gazda önkényének, a törvény holt betűinek, s csak az illetékes bíró emberismerete és a viszonyok és egyének személyes ismerete a biztosíték sokszor, hogy a cseléd méltánytalanságnak, a gazda nyer — vagy bosszuvágyának teljesen kiszolgáltatva ne legyen.

A mi hiba ezen kívül a cseléd törvényben van, az — a rossz cselédekben található fel.

Mert mit ér a büntetés ottan, a hol a morális érzék hiányzik; — mit ér a bíró szigora ottan, a hol a cseléd megrögzöttségén minden megtörik? Erről talán máskor és részletesebben beszélünk.

Most egyedül csak a cselédügynek szembeötlőbb s könnyebben orvosolható bajairól akarunk röviden megemlékezni és arra a gazdák figyelmét felhívni.

Ezt a naponként ismétlődő panasznak és ebből eredőleg a gazdák rovására eső hátrányoknak megszüntetéseért tesszük.

Rendőrkapitányunk mint azt la-gunk e számában is teszi, új év közeledtével minden évben hirdetményileg figyelmezteti a közönséget arra, hogy a cselédek felfogadásánál és el-

bocsátásánál a törvény intézkedéseit tartsák be. És mi történik? A közönség következetesen nem olvassa el és nem tartja be a cseléd fogadás és elbocsátás emez ábcé-it sem.

Nem tartják meg a felmondási időket, hanem e helyett a cseléd titokban eláll s új év felé csak egyszer azzal a kellemes újsággal lepi meg gazdáját, hogy ő ide és ide elszegődött. Itt a hiba persze első sorban a cselédé, kinek a felmondási időben kell ezt bejelentenie; de másodsorban mindjárt a gazdái, ki ha már a cselédet meg nem kérdezte idejében, hogy marad-e továbbra is, vagy nem, — hát a törvényes felmondás hiányában ne engedje el szolgálatából a titokban elszegődött cselédet.

Egyik hiba szüli a másikat.

A cselédet most már — titokban szegődve el, — természetes, hogy új helyén elbocsátó levél, vagy cseléd könyv nélkül fogadták meg. Még természetesebb, hogy új asszonya — ki az előbbtől a cselédre nézve információkat nem szerzett (szintén titokban megy ez a legjobb barátok között is) a meglepetések egész sorozatának lesz kitéve. A szakácsné nem tud főzni. A kocsis nem tud lovakkal banni. A pesztra csak felnőttek körül alkalmazható sikerrel és így tovább.

Most már a kapitánynak, vagy szolgabíróknak nincs egyéb dolga, mint-hogy nyakra-főre büntessen urat és cselédet.

S hány hely van olyan, a hol még azt se kérdik, hogy van-e a cselédnek könyve, igazolványa, vajh merre van az ő hazája és a többi!

Igy bizony jó cselédekre nem tehetünk szert, nagyságos asszonyaim!

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Készen vagy-e?

Jött az éj, láztól gyötörve
Hánykodom ágyamon,
Ugy félig alva, félig ébren
Álmokat álmodom.
Egyszer — mintha mellettem állna —
Megszólal valaki,
Senkit se látok, de beszédét
Tisztán, jól hallani:
Készen vagy-e? Jöhetsz?

Készen vagy-e? Ismét itt vagyok,
Eljössz-e hát velem?
Hej de csendes, nyugodalmas ágy
A sötét sirverem.
Mitől remegsz? Ha oda értél
Semmi se fáj többé,
Az is elmarad ott örökre
A mi lelked gyöttré.
Készen vagy-e? Jöhetsz?

Csendes világ az, mind egyenlők
Ottan az emberek —
Egyik nincs a porba s a másik
Nem veri az eget.
Márványoszlop s facövek tövében
Egyformán nyugszanak,
Különbséget nem tesz rideg rög,
Vagy ős kriptafalak.
Készen vagy-e? Jöhetsz?

Mitől remegsz? Hisz kin az élted,
Sehol egy csepp gyönyör,
Tested a sirra már megérett,
Emésztő kór gyötör.
Lelked is rakva van sebekkel,
Csoda, hogy még bírod,
Itt hiába vársz gyógyulásra,
Megásva van sirod.
Készen vagy-e? Jöhetsz?

És csábitott és minden szava,
Lelkemre nehezül,
A mint a sötét, néma éjben
Hallgatom egyedül.
Méglopva enyémnek álmat,
Magával vonz, ragad —
... Hát csakugyan semmi se fáj ott
Mélyen a föld alatt?
— Készen vagyok. Megyek.

Gicey.

A tatár szósz.*)

Paska Mihály szitakereskedőnek egy háza, egy felesége, egy leánya és egy frakkja volt. Hajdanában nem volt semmije. Először jött a feleség, utána a ház, majd a leány és végül a frakk.

Valamennyi természetes, csak a frakk nem az. Mert egy szitakereskedőnek, ha még olyan jómódu ember is, frakkra nincs szüksége.

De egy napon Paska felhagyott a

*) A „Budapesti Hírlap”-ból.

szitakötéssel s a közpályára lépett. A közpályán pedig csak olyan ember állhat meg, a kinek frakkja van.

Paska közpályája abból állt, hogy sör- és kávéházi társaságokban hozzászólt a politikai kérdésekhez, eljár ellenzéki gyűlésekre, klubokba s itt olyan jóízűeket mérgeződött, hogy aggasztó kövérsége szemlátomást fogyott.

Ha a kormánypárthoz csatlakozik, már régen megütötte volna a guta. Mint elégedetlen ellenzéki ember, viruló egészséggel örvendett.

Lassankint rájött arra, hogy neki, ha szabadon akar mozogni, okvetlenül frakkra van szüksége. Azt, hogy még eddig egyetlen küldöttségben se vett részt, tisztán annak tulajdonította, hogy nincsen frakkja.

A nevenapjára tehát meglepte magát egy frakkal. Selyembéléses gyönyörű frakkal, a minő tán a velszi herceget kivéve, senkinek sincs Európában. Maga a szabó zokogva vált meg tőle, mikor elkészítette, mondván, hogy most már nyugodtan halhat meg, mert ilyent többet nem csinál.

Mikor aztán egy ellenzéki matadorunk arcképének a leleplezése s utána diszvacsora volt: Paska Mihály fölvetette a frakkot. Olyan izgatott volt, mint mikor a kis lány az első hosszú ruhát kapja.

*

A tatár szósz az a dolog, mely a bankettező embert egész életén át végig kíséri, a bölcsőtől a sirig, a Kárpátoktól az Adriáig.

A tatár szósz az a dolog, melylyel közfelfogás szerint a halat szokás leönteni; rendesen azonban a vendéget öntik le vele.

A tatár szósz oly gyakran és oly sokaságban szokták a vendéglősök pazarolni, mintha a halak viz helyett tatár szószban uszkálnának.

Megjegyzendő, hogy a tatárok semmit se tudnak az ő cégerük alatt elkövetett szöszről és soha tatár még csak nem is evett ebből a szószból.

Hal van temérdek; az uristen gondoskodott annak ezer meg ezer fajtájáról; de a szakácsok fantáziája nem tudott hozzájuk kitalálni semmit; a cethalát épp úgy tatár szószban tennék eléd (ha tenéd), mint a hogy a pisztrángot teszik.

Ugy a halak, mint a vendégek, rég megunták ezt az örökös egyformaságot; de a hal néma, mint a sir, a vendég pedig néma, mint a hal.

Igy kísér el minket a tatármártás halálunkig, így fogja kísérni unokáinkat, dédunokáinkat s a kihült földön az egyenlítői vidék utolsó eszkimója, az utolsó vacsorán, az utolsó fókafalatot a — nem utolsó tatárszószba fogja mártogatni.

*

E kis kitérés után senki se fog azon csodálkozni, hogy a föntemlített diszvacsorának egyik pontja így szólt: Lazac és pisztráng, tatármártással.

A véletlen úgy akarta, hogy Paska Mihály az én baloldalomra jusson. A pincér a jobboldali harmadik szomszédomnál kezdte meg a tálatást, egy zsömlefeji

Ne fogadjuk meg, vagy éppen csábitsuk magunkhoz kecsgetető ígéretekkel a más szakácsnéját, szolgálóját, hanem tegyük félre — úgy gazda, mint cseléd — az álszeméremet és közöljük egymással az ilyen ügyeket és ne resteljünk egymástól információt kérni a Sárióról és Zsuzsíról.

A kapitányságnál a cselédekről nyilvántartást is vezetnek. Vajjon hányan teszik meg e helyen bejelentéseiket? És pedig sokszor jól fogna, ha a megszökött, vagy az időközben felmondó cseléd bejelentve lenne a kapitányságnál és a szerződés ott köttenék meg a hivatalnál, mert ez sok kellemetlenségtől megkímelné a gazdákat és gazdasszonyokat.

Aztán azok a hónapos cselédek! Ugyan asszonyom, mondja meg, miért fogad ön egy hónapra cselédet, mikor éppen úgy egy egész évre is kaphat rendes, tisztességes cselédek? Csak azért, hogy minden hónapban legyen vesződése a cselédszerzővel és a cselédekkel?!

Itt az új esztendő, — közeleg. Nagyon ajánljuk, hogy a rendőrkapitányság hirdetményét olvassák el az újdonsági rovatban és ha csak azt a néhány pontot szigorúan betartják, már félig-meddig mentve vannak egy rakás kellemetlenségtől és bosszúságtól. E cikkben foglalt dolgok megszívélése pedig ismét csak előbbre fogja egy lépéssel vinni a cselédkérdést.

Egy-két lépés pedig sokat jelent e téren, mert hisz a cselédkérdés nálunk még csak csecsemő korát éli.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye törvényhatósági bizottsága Zilahon, a vármegyeház nagytermében 1893. november hó 16-án d. e. 10 órakor s folytatva rendkívüli közgyűlést tart.

Ezen gyűlés tárgyjegyzőke a következők:
1. Alispáni előterjesztés, József főherceg ö cs. és kir. Fenségehez, mint a m. kir. honvédség főparancsnokához 25 éves jubileuma alkalmából üdvözlő felirat felterjesztése tárgyában.

2. M. kir. belügyminiszter urnak f. évi 91298. sz. rendelete, a vármegye új kórházának a közkórházi jelleggel való fölruházása tárgyában.

urnál. Ugy közeledett felém a halas tállal és a mártással.

Paska urat nyugtalanság fogta el. Még hozzám sem ért a pincér, oda kiáltott neki:

— Ha leönti a frakkomat, nyakon ütöm.

— Igenis kérem — felelt udvariasan a legény, a miből nem tudtam kivenni, hogy lefogja-e önteni a frakkot, vagy nem.

Hozzám ért. Én vettem a pisztrángból, a mártásból nem. Már régen leráztam a tatár szosz rablilincseit. A legény rám néz, aztán a mártásos csészébe néz s az én porciómat végig önti Paska Mihályon. Az végig folyt rajta, nyakától az Adriáig. Hátul a frakkból egyetlen fekete folt se látszott. Ilyen művészi leöntést én még sohse láttam.

A katasztrófa alatt Paska összehúzta magát s meg se moccant. A halat, szintugy, mint a mártást, elutasította magától, a halálsápadt pincér tovább haladt.

Ekkor Paska ur felém fordult s arcán az üdvözültek boldog mosolyával mondá:

— Ugy látszik, szerencsésen tuestem a tatár szoszon. A fenyegetés használt.

— Hát nem sejt semmit? — kiáltám bámulva.

— Mit?

— Hisz ön úgy néz ki, boldogtalan mint egy tatár khán — hátulról!

— Mi . . . micsoda . . . mit beszél?

— Azt, hogy ön nyakig van a szoszban.

— Le . . . lehe . . . tet . . . te . . . tet . . . len . . . etlen . . . tetlen, — hebegé.

Levágтам egy darab lazacot, villára szurтам és Paska ur hátába mártottam. Aztán megmutattam neki.

— Kérem, csak folytassa, — nyöszörgé oly hangon, mintha azt se tudná, mit beszél. Ugy látszik, rendkívül meghatotta őt az, hogy valaki lazacot egy nyugalomba vonult szitakötőbe mártogatva egyék.

zása tárgyában s ezzel kapcsolatosan a közkórház 1894. évi költségvetése.

3. M. kir. belügyminiszter urnak f. évi 67495. sz. rendelete a Sz.-Somlyón lévő vármegyeház egy szobájának a kir. járásbíróház részére való átengedése tárgyában.

4. A Jókai-jubileum rendező-bizottságának kérelme, nevezett koszorus írónk összes műveinek kiadásához való hozzájárulás iránt.

5. Az erdélyi Kárpát-egyesület kérelme az idegen nevű községek, hegyek, folyók stb. neveinek helyes megállapítására bizottság kiküldése iránt.

6. A selyemtenyésztés emelése céljából kiküldött miniszteri biztos kérelme az eperész szederfa-tenyésztés fejlesztése tárgyában.

7. Társasházi átiratok.

8. Alispán betérjeszti a vásári helypénzdíj szedési jog bérliével szemben alkotandó szabályrendelet tervezetét.

9. Felelőbbsége Kandel Ferenc péteri lakosnak, az oda való képviselőtestületnek f. évi 12. sz. határozata ellen.

10. Kérelme Zovány, Ipp, Hidvég és S. Györtelek községek képviselőtestületének szülésznoi fizetést megállapító határozataik jóváhagyása iránt.

11. Kérelme Szeődemeter községnek, a t.-szántó—péteri utvonál hálózatának kibővítése iránt.

12. M.-Goraszló község szegényeinek segélyezését tárgyzó 5/893. sz. határozatát jóváhagyás végett betérjeszti.

13. A n.-pacali körjegyzőség községei a postahivatal fenntartási költségei biztosítása tárgyában létrejött szerződést jóváhagyás végett betérjesztik.

14. Kérelme M.-Csaholy község képviselőtestületének a Weisz Bernátné tasnádi lakossal kötött adás-vételi szerződés jóváhagyása iránt.

15. Kérelme Sz.-Ujlak községnek a tulajdonát képező államkölcsön kötvény elidegenítése tárgyában f. évi 13. sz. a. hozott határozat jóváhagyása iránt.

16. Kérelme Nagy-Szeg község képviselőtestületének, ingatlan birtok eladását tárgyzó határozat jóváhagyása iránt.

17. Alispán a bürgezdí képviselőtestület 31. számú határozatára vonatkozó vizsgálati iratokat betérjeszti.

18. A zilahi járási főszolgabíró betérjeszti a Diósd község által kérelmezett heti- és országos- vásárookra vonatkozó iratokat.

19. A bíráló választmány a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1894. évi névjegyzékét bemutatja.

20. Alispán 15706.—1893. sz. a. előterjesztése egyes bizottsági tagoknak lemondásáról.

21. Községi költségvetések.

22. Községi pótköltségvetések.

23. Községi számadások.

24. Községi szegény-alap számadások.

— És ekkor Paska, sötét ábrázattal, egy örült monologba kezdett:

— Felkeljek? Ne keljek fel? Ha felkelek, a szosz a székre folyik s akkor a nadrágom is oda van. Ha nem kelek fel, a szosz a frakkomra szárad s többet nem lehet levakarni . . . De nadrágom van még több is, frakkom ellenben csak egy van . . . Különben is hozhatatok magamnak egy másik széket . . . Felkelek.

Ezzel belekapaszkodott az asztalba s lassan, ünnepélyesen felemelkedett. Mindenkori bálmulva nézett oda: mit akar Paska, mikor még senkise beszélt?

(Ezalatt a tatármártás lassan, mint egy kis patak, lecsorgott a frakkról s a széken tengerszemmel alakult át).

Ekkor démoni gondolatom támadt:

— Halljuk Paskát! ordítám tele torokkal.

A szitakötő ijedten visszahullott a székre, a tengerszem pedig szétfreccsent a világ mind a négy tája felé.

— Én is tatár khánná változtam át, de nem hátulról, hanem baloldaltól. Így járt a többi szomszéd is. Mindegyiknek meg volt a maga tatár oldala. Mindegyik tombolt s Paskát ki akarták dobni. Csak én kiabáltam rendületlenül: Halljuk Paskát!

Végre Paska felállt.

— Sokkal jobban meg vagyok hatva . . . engedve a közóhajnak . . . nem vagyok ugyan szónok . . . de le vagyok öntve tatárszosszal.

— És ezzel kifelé fordította a hátát és bemutatta a nagy társaságnak. Óriási hahota és taps támadt. Paska hajtogatta magát. Az este még három beszédet mondott.

*

Igy kezdődött Paska Mihály szónoki pályája. Azóta minden alkalommal szónokol, de bankettek szalonkabátban jár.

Sipulusz.

A hétről.

(Fővárosi levél.)

A milyen csunya volt az a jelenet, midőn pár hét előtt a t. Házban Wekerle szemére lobbantotta Apponyinak, hogy a honvédek szobrát megkoszoruzta, de a szoborra egy krajcárt sem adott: épp oly szép és kiengesztelő volt, midőn pár nap előtt Wekerle föllállt s kijelentette, hogy rosszul volt értesülve, mert Apponyi adakozott a szoborra. Természetesen Apponyi, ki a lovagiasságban sem marad adósa senkinek, viszont kijelentette, hogy tudomása szerint a miniszterelnök jelentékeny összegeket adott a szoborra. Apponyi — a mi nem is csoda — maga sem emlékezett már arra, hogy adakozott a honvédszoborra, a minthogy nobiles emberek nem is szoktak emlékezni arra, ha valamit adnak. Am az ellenzék — s ez ismét természetes folyamánya a politikai küzdelmeknek — nem hagyta annyiban a dolgot, végig vizsgálta az adakozók listáját s megtalálta Apponyi öt forintját, de nem a Wekerle egy forintját, melyet ő mint szerény ifjú adott. Ez, ugy látszik, szőrin-szálán eltűnt. De most meg Apponyin volt a sor elégtételt adni a miniszterelnöknek, a ki mint pénzügyminiszter pár ezer forinttal segítette ki a honvéd-szobor-bizottságot ama bizonyos zavarból, mely nálunk nem szokatlan s melyről — a honvédek szobráról levén szó — legjobb hallgatni.

Tehát Apponyi és Wekerle közt a személyi affér elintéződött, a mi természetesen nem vonatkozhatik a politikára is. Ebben még mindig nagy az ellentét a két államférfi közt, pedig valóban üdvös volna az országra, ha egy uton haladhatnának. De hát erre a reménység kevés. Apponyi nem enged nemzeti követeléseiből.

E pillanatban különben nemcsak a politikusokat, de az egész közvéleményt a polgári házasság sorsa izgatja. Még pár nap előtt az volt hír minden szabadelvű ember nagy öröme, hogy ő felsége már jóváhagyta a korszakalkotó törvényjavaslatot, s pár nap alatt be lehet nyújtani a képviselőházhoz s im, e pilanatban, midőn e levelet írom, meglepő fordulat hire jön. Ő felsége a legutolsó minisztertanácsban kijelentette volna, hogy még egyben-másban aggodalmai vannak s majd írásban értesíti a kabinetet elhatározásáról. Ezzel ő felsége elutazott Bécsbe, hol még mindig nincs kabinet. Meg van a fő Windischgrätz herceg személyében, de nincsenek meg a kezek, lábak. Ugy látszik, odaát kötéllal kell fogni a minisztert. Némi aggodással tekintetünk át a szomszédba, bár a magunk baja éppen elég volna, hogy figyelmünknek egészen lekösse. Ha ő felsége nem járul a polgári házasságról szóló törvényjavaslathoz, a mi kabinetünknek is bukni kell. Azt, hogy ő felsége az általános várakozás ellenére nem határozott, sokan annak tulajdonítják, hogy Schlauch kardinális nem sokkal a minisztertanács előtt volt audiencián. Am találgatások helyett az én tisztelt egy-szerűen konstatálni az általános izgalmat. Izgalom a szabadelvűek és izgalom az ultra montánok táborában. Vajjon melyiknek javára dől el a király mérlege? Az bizonyos, hogy a polgári házasság kérdése annyira előtérbe lépett, hogy ma már nem is képzelhető magyar kormány, mely ezt programjába fel ne vegye. Így aztán, a változatosság okáért, majd a hosszútávú kormányok korszaka után következik a rövidéletű kormányok korszaka.

Bent a t. Házban még ezidőszent csendesek az ülések. Kevésbé fontos, jobban mondva, kevésbé érdekes tárgyak vannak tapétán s az Apponyi-Wekerle-affér békés elintézése után, csupán egy dolog érdemes a külön főlemlítésre, az t. i., hogy a t. Ház törvénybe iktatta Budapest „székes főváros” címét. Tehát nem „szék- és főváros”, hanem „székes főváros”, a „Magyar Hirlap” mindjárt azon melegében, hogy ő felsége Budapestet megajándékozta a „szék- és főváros” címmel, kifogásolta a kifejezés magyartalanúságát s maga a fővárosi hatóság is akceptálta a „Magyar Hirlap” indítványát és mindig székes fővárost írt. Most aztán, hogy a képviselőház a kerületi előljáróságokról szóló törvényjavaslatot tárgyalta, a törvényhozás is akceptálta a jó magyar elnevezést. Tehát ezentul — ne tessék feledni — a törvény szerint is „Budapest székes főváros” az ország szíve.

Polgári házasság és polgári házasság: ez dominál ma Budapesten s bizonyára Budapesten tul is. Még Duse iránt sem oly nagymértékű már az érdeklődés, kezd szűnni a Duse-láz. A csodálatos talián asszony ma is oly csodálatos, mint volt tavaly a város ligeti arénában, de a közönség, ugy látszik, kimerült csodálkozásában és pénzben egyaránt s Duse mesterségesen megtöltött széksorok előtt játszik a népszínházban. E hét végén el is megy, örök bucsút véve Budapesttől s nemsokára a színpadtól is, a minek a művésznők mindenesetre örülni fognak nem csekély mértékben. Tényleg, kritikásaink

sok keserűséget okoztak Duse mértéktelen magasztalásával a mi művésznőinknek, mindig feledve — sokan szándékosan, — hogy nagy különbség, ha egy művésznő néhány szereppel beutazza a világot s ha egy másik meg, alig tanult meg egy szerepet, már másikat kell tanulnia. De hát a magunk tehetségeivel szemben nem szoktunk igazságosak lenni, az idegennek, a szokatlannak mindig nagyobb volt a becse szemünkben. A magunk embereit akkor kezdjük becsülni, a mikor már a föld alatt vannak.

— És ennek ők, kétségtelenül, fölötté örvendenek — a föld alatt.

Székelty Huszár.

Az őszi vetés ellensége.

Agrotis segetum a tudományos neve azon éjjeli lepkének, melynek álcája rozsrágó féreg, vetési féreg, drótféreg, földi hernyó, szürke hernyó, stb. nevek alatt nagyon ismetetes ugy gazdaközönségünk, mint köznépünk előtt. Ismeretes pedig ezen féreg azért, mert időszakont veszedelmes károkat okoz az őszi vetésekben s akárhányszor oly mérvben lép fel, hogy az őszi vetést ki kell szántani, mint az vármegyénk különböző helyein épen ez évben is megtörtént.

Vármegyénk alispánjának mindenre kiterjedő gondoskodása ezen veszedelmes ellenség legyőzésére is módokat keresvén, a körünkben igen jól ismert Pungur Gyula tanár urhoz fordult tanácsért, ki a bogártudományban nemcsak vármegyénkben, hanem messze földön a legnagyobb jártassággal bír.

Ezen tanácskérés folytán a tanár ur leírva a rovar minden ismertető jeleit, megadta véleményét az iránt, miként lehet ellene védekezni s megyénk alispánja erről a szolgabírók útján értesíti a gazdaközönséget. Miután pedig a pusztító féreg gazdaközönségünk előtt amugy is eléggé ismeretes, a leírást mellőzve csak is a védekezési módot említjük meg, mely ha a pusztító rovar nagyobb területen, tehát oly módon lép fel, hogy annak kézzel való összeszedése lehetetlen, abban kulminál, hogy a veszélyeztetett vetéstáblára sertéseket kell hajtani, vagy magát a vetést jó mélyen felszántatni.

Hát ez lehet elővigyázati intézkedés arra nézve, hogy e féreg jövőre jobban el ne szaporodjék, de a jelenre nagyon kevés gyakorlati haszna lenne, ha a vetést a sertésekkel felturatnók, vagy felszántatnók, mert hát medicina peior morbo.

Hanem igen is sokkal gyakoribb védekezés az, hogy juhat, vagy birkát hajtunk a vetésre, mely a sok taposás általa a férgeket elpusztítja és igen jó eredményt mutat fel a jó nehéz sima hengerrel való hengerezés is, ha az oly időben végeztetik, mikor a talaj kemény és a férgek a föld felszínén mutatkoznak.

Ezen általunk ajánlott védekezési mód mellett, ha az kellő időben alkalmaztatik, a káposzta is megmarad, a kecske is jól lakik.

Ingatlan birtok változások.

A zilahi kir. járásbíróház területén. Fröhlich Albin megvette Dobai Sándor sarmasági belsőségét 300 frtéért; ugyanaz Kupás János sarmasági belsőségét 250 frtéért; ugyanaz Kupás Gy. Mihály sarmasági belsőségét 150 frtéért; dr. Farkas Józsefné Nichita Eugenia ajándékba kapta Nichita Tivadar és neje cigányi összes birtokát 2000 frt ért.; Cáp Szunyika megvette Puje Andreil Gavrilá meszes-szt.-györgyi belsőségét 100 frtéért; Gál Zsigó Ferencné és társai örökölték Gál Zsigó Ferenc erkedi birtokiletményét 715 frt 50 kr. ért.; Simon Kálmán megvette özv. Szentkirályi Gáborné zilahi házát 600 frtéért; Terhes Petre Anyiszi Meszeszán Juon és neje vár-laki szántóját 100 frtéért; Nagy Albert és neje Kiss Ödön zilahi házát 100 frtéért; Veres Mózes és neje Bartha József s társai mocsolai kertjét 100 frtéért; Marginán Mihály és neje Maxim Tanaszia nagy-rajtoli belsőségét 120 frtéért.

Kérelem.

Ismételten fölkérem az érdeklettek, hogy saját nevemre, illetve hozzám, mint ügyvédhez csak olyan leveleiket címezzék, a melyek természetüknél fogva csak is kizárólag általam bonthatók föl, — a „Szilágy-Somlyó” szerkesztőségi részére vonatkozó közleményeket a szerkesztőség, — a hirdetésekre vonatkozókat pedig a kiadó-hivatalhoz kérem címezni.

Bölöni Sándor,

ügyvéd, mint a „Szilágy-Somlyó” szerkesztője.

Különfélék.

— **Polgári házasság.** A kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatnak országgyűlési tárgyalás alá vételéhez Ő felsége a Király beleegyezését adta. Wekerle miniszterelnök már be is jelentette a képviselőháznak, hogy a javaslatot pár hét alatt indokolásával a ház asztalára le fogja tenni.

— **Uj bor.** A szőlőművelés ujjáéledésének örvendetes jelenségéről értesítik lapunkat Kémerről. Bartha Iván ügyvéd, kémeri birtokos, ugyanis a filloxera által teljesen elpusztított szőlőjében már annyira előhaladt az ellentálló és őtott szőlővel való uj ültetésekkel, hogy az uj szőlőből ez évben már egy hektoliternyit szüretelhetett is. Az uj termést egészen a kémeri ref. eklézsiának ajándékozta, azon célból, hogy ez évi december hó 3-án való urvacsora osztás alkalmával ezen uj termény bemutatásával dicsérhessék a kémeri hívek az Urat. Üdvözljük Bartha Iván barátunk eljárását és az első termésnek ily szép és szent célra felajánlását már csak azon okból is helyeseljük, mert sokan vannak, a kik látnak és még sem hisznek s reméljük, hogy a nép közt midőn az uj szőlő természetét az Ur asztalán látni fogják, akadnak majd többen, a kik hinni fognak a szőlő rekonstrukciójának jövőjében.

— **Esküvő.** Bodor Béla, a sz.-csehi adóhivatal ellenőre e hó 11-én vette nőül ugyanott Bölönyi Emma kisasszonyt.

— **Bach Sándor.** ki az 1849-ik évtől 1859-ik évig volt az osztrák császárságnak belügyminisztere, kinek nevéről Magyarországi állami életének egy gyászos korszaka lett elnevezve, meghalt 80 éves korában. Vajha vele együtt örökre letűntek volna a föld színéről az abszolutistikus eszmék, melyeknek e gyűlölt nevű miniszter személyesítője volt.

— **Felhívás.** Az ujév közeledtével a cseléd fogadások ideje is beállván, miután ugy a cselédtartó gazdák, mint a cselédek részéről a lefolyt évben is igen sok panasz merült fel, melyeknek okát a cselédtörvény be nem tartásának lehet tulajdonítani, hogy azoknak valahára eleje vessések, megrendelem a következőket: a) Mindenek előtt figyelmeztetem a város t. közönségét, hogy cselédszerzéssel hatósági engedély mellett egyedül Lakatos Sándorné szül. Kálló Liza foglalkozik, ki az általa állított cselédekért felelőséggel tartozik; minden más egyén, ki cselédek felfogadására ajánlkozik, ilyeneket szolgálatba állít, 10 frttól, 100 frtig terjedő pénzbüntetéssel fog sújttatni s előforduló kihágás esetén a következmények egyedül a felfogadó gazdát terhelik. b) Minden a szolgálatból kilépni és elszegődni akaró cseléd részére köteles a gazda az 1876. évi XIII. t. c. 79. §-a szerinti elbocsátó levelet, — melyre a 15 kros bélyeget a felmondó fél tartozik feltenni, — a cselédnek kilépés alkalmával kiszolgáltatni s abban kiteendő, hogy az cselédkönyvvle elvan-e látva, vagy sem. Azon gazda, ki a szolgálatból való kilépés után 48 óra alatt az elbocsátási bizonyítványt ki nem adja, 10 frtig terjedő bírsággal sújtatik. c) Szolgálati könyv nélküli cselédet felfogadni 25 frtig terjedő bírság terhe alatt tilos. d) Azon cseléd, kik még cselédkönyvvle ellátva nincsenek, kötelesek a jövő évi (1894.) január 10-éig a rendőrkapitányi hivatalnál jelentkezni, különben mint igazolvány nélküli csavargók, illetőségi helyeikre toloncoltatni fognak. e) Az ugynevezett „hónapos cselédek“ szegődése a gazdáknak egyáltalán nem ajánlatik; de különben is az 1876. évi XIII. t. c. 66. §-ában jelzett eme kivételt Szilágy-Somlyó városára ki nem terjeszthető. f) A felmondási idő belső cselédekre nézve hat heti, külső cselédekre nézve két havi időközökben történhetik meg. Kivételt csak is a törvényben meghatározott esetek képezhetnek. g) Minden gazda köteles felfogadott cselédeinek könyvét az 1894-ik év január 20-ik napjáig a rendőrkapitányi hivatalnál a nyilvántartásba leendő felvétel végett akár személyesen, akár cselédje által bemutatni, s ugyancsak bejelentendők lesznek az időközi változások is. h) A lakhelyeiket alapos ok nélkül gyakorta változtató cselédek illetőségi helyeikre toloncoltatni s a város területéről kitiltatni fognak. Rendőrkapitányi hivatal. Szilágy-Somlyón, 1893. évi november 9. Hegedüs Sándor, rendőrkapitány.

— **Indítvány.** A szilágy-somlyói kaszinó-egylet indítványkönyvébe be van vezetve az indítvány Jókai Mór műveinek jubileumos kiadása megvétele iránt. Az indítvány még nem került tárgyalás alá, de cseppet sem kételkedünk följőtte, hogy nem fog el-lene szó sem emeltetni.

— **Nagyfalusi nagyvásár.** A sz.-nagyfalusi nagyvásár f. hó 15-én nem felelt meg most egyszer e vásár régi hírnevének. A szarvasmarha felhajtás is csekélyebb volt mint azt a közelebbi években már megszok-

tuk, de vevők sem voltak oly nagy számmal mint máskor. A szarvasmarha árak nagyon megesőkcentek. Egy pár közönséges igás ökörért 200—250 frtot, kiválóbb minőségűért 260—300 frtot azért még most is megadtak.

— **Az első hó.** Időjárásunk téliesre fordult, nehány nap óta éjjelenként kemény fagyok járnak. Az első hó f. hó 9-ik napján egész nap fehér lepelbe burkolva tartotta a vén Magurát.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** a kerületében levő pénzintézetek, gyárosok és nagyobb kereskedelmi vállalatokhoz következő felhívást intézte: Miként a műveltebb külföldön, ugy nálunk is a kormány, valamint a társadalom huzamosabb idő óta foglalkozik azon égető kérdés helyes megoldásával, hogy miként lehetne a közép és szegényebb néposztály nőit arra képesíteni, hogy a család fenntartásának terheiben részt vegyenek s a megélhetést könnyebbé tegyék. E törekvésnek már sok hasznos intézmény köszöni létét, s ezek közé sorakozik a magyar kereskedelmi és közoktatásügyi miniszteriumok által már 4 év óta az ország több városaiban fenntartott női kereskedelmi tanfolyam is, melyben a növendékek a keresk. számtanból, a könyvvitelből, az áruisméből, a szépirásból, levelezésből és kereskedelmi isméből nyernek annyi oktatást, hogy a nagyobb kereskedelmi és ipari üzletekben a pénztári, a levelezési, vagy könyvviteli szolgálatot kielégítőleg teljesíthessék. Ámde a magyar kormány ez emberbaráti gondoskodásának csak ugy lesz kellő sikere, ha azon körök, a melyek számára e női segédmunkások szolgálata szánva van, azt igénybe is veszik s a tanfolyamokat végzett nőknek foglalkozást és alkalmat nyújtanak arra, hogy ismereteiket a maguk és megbízóik érdekében hasznosítsák. Kamarakerületünkben Kolozsvárt és Zilahon ezelőtt 3 évvel nyitlak meg a női kereskedelmi tanfolyamok, a melyekből 30—40 növendék került ki, a kik közül különböző magán üzletben már több talált alkalmazást, de még mindig vannak, a kik képességük értékesítésére várnak. Esetleges tudakozódások Kolozsvárt „a felsőbb leányiskola igazgatóságához“, Zilahon pedig az „állami polg. leányiskola igazgatóságához“ intézendők.

— **Az ezredéves kiállítás és a közoktatás.** Az ezredéves kiállítás közoktatásügyi csoportjának végrehajtó bizottsága a vallás-és közoktatásügyi miniszteriumban Berzevicy Albert elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen megvitaták az egyes csoportoktól eddig beérkezett javaslatokat. Megállapodtak abban, hogy a közoktatásügyi kiállítás csak az 1867. óta máig lefolyt fontosabb mozzanatok bemutatására terjed ki, a megelőző idők bemutatásáról pedig a történelmi főcsoport gondoskodik. A bizottság elhatározta, hogy egy, a közoktatásügy mai állapotát képekben és szövegben feltüntető emlékművet ad ki, és hogy a kiállítási hangversenytermek olyan berendezését fogják kérni, hogy a közoktatásüggyel kapcsolatos mutatványos előadás megtartására is alkalmasak legyenek. Végül a közoktatásügyi kiállítás területén a főépületen kívül egy minta falusi elemi iskolának és külön egy tornacsarnoknak bemutatását is szükségesnek vélik. Kimondták, hogy a testi nevelés kiállítását a közegészségügyi kiállítással kapcsolják össze. A bizottság üléseit folytatta s megállapodásait a csoportbizottság nagy ülésén mutatja be.

— **A négykrajcárosok vége.** A korona-értékre szóló váltópénzérmeek forgalombahozatalával a törvény értelmében a régiebb ausztriai értékű fémváltópézn bevonandó lévén, a pénzügyminiszter az eddig bevont négykrajcárosok beolvasztása iránt megtette a szükséges intézkedéseket, ugy, hogy a beolvasztás már a legközelebbi napokban meg lesz kezdhető azon módozatok szerint, a melyeket a pénzügyminiszter az állami számvéviszék elnökével egyetértőleg a követendő eljárásra és az ellenőrzésre nézve megállapított.

— **Vidéki nyomdák.** Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter 74,363.—VI. sz. Az összes magyar kereskedelmi és iparkamaráknak. A vidéki nyomdatulajdonosok helyzetének javítása tárgyában f. évi szeptember hó 23-án 67.114. sz. a kelt leiratom kapcsán az érdekeltekkel leendő közlés végett értesitem a kamarát az alábbiakról. A földművelésügyi miniszter ur f. évi május hó 7-én 586. sz. a hozzám intézett átiratában tudatta velem, hogy a vezetése alatt álló miniszterium alantass hatóságai és intézetei részére szükséges nyomtatványok eddig is vidéki nyomdákól szereztettek be, kivéve egyes, a m. kir. államépületi felügyelőség által készletben tartott nyomtatványokat, ugy azokat, melynek központi beszerzése ugy takarékosági, mint szolgálati érdekből és azért kívánatos, mert a. hatóságoknak azokból kevés szükségletük van s azok nagyobb mennyiségben való be-

szerezését a gyakori szövegváltozások kizárják. A belügyminiszter ur közölte velem azt, hogy az összes esendőkerületi parancsnokságok már régebben utasítottak, hogy az általuk szükségelt hivatalos nyomtatványokat jövőben vidékenként és hivatalonként nyílt, szabad verseny útján ott szerezzék be, a hol azok legjobb minőségben és legutányosabban kaphatók. Végül a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ur f. évi október hó 4-én 1291. sz. a hozzám intézett átiratában arról értesített; hogy részéről intézkedésnek szüksége az iránt, hogy az egyes pénzügyi hatóságok nyomtatványaikát vidékük nyomdáiban rendeljék meg, nem forog fenn, miután ez a gyakorlat a pénzügyi hatóságoknál már régebb idő óta divik és az állami nyomdákban leginkább csak a szigorú számadás alá tartozó nyomtatványok és azok szoktak előállíttatni, a melyeknél a nagy mennyiségben való előállítás folytán az egyszeri szedés által jelentékenyebb megtakarítás éretik el. Budapesten, 1893. október 21-én. A miniszter helyett Reiszig államtitkár.

— **A moly ellen.** Kenjünk terpentint olajat papirszelletekre és ezeket tegyük a ruhák közé; ha már beennük van a moly, füstöljük meg spanyol borssal. Hasznos szer a moly ellen a petróleum is, melyet éppen így használhatunk és annál inkább ajánlható, mert szagától a moly megdöglik.

— **A jövő évi naptárból.** Az 1894. közönséges esztendőben a farsang szintén nagyon rövid lesz; mindössze csak négy hétig tart. Ebből kifolyólag a husvét is korán, március 25-én lesz, — a folyó évi karácsony hármas ünnepét a jövő évben a kettős ünnepek egész sorozata fogja követni. Így kettős ünnep lesz mindjárt az ujév napja, a mely hétfőre esik; vizkereszt, a mely szombaton lesz. Kettős ünnepet fog képezni a rendes husvétón és pünkösdőn kívül, még István király napja, a mely hétfőre esik; kisasszony napja, a mely szombaton lesz és boldogasszony fogantatása, a mely december 8-án szintén szombatra esik. — E szerint a jövő évben öt rendkívüli kettős ünnep lesz. — Uralkodó bolygó lesz: a hold. Égi eseményekben meglehetősen szegény lesz a jövő ezztendő, a mennyiben csak két napfogatkozás és két holdfogyatkozás lesz s ezekből nálunk csak egy részleges holdfogyatkozás leendő látható 1894. szept. 15-én reggel fél öt óraker, tehát ezt is csak azok fogják megláthatni, a kik korán kelnek.

— **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknék közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot, stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban.) Minták postafordultával küldetnek. Svájceba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **A Pallas Nagy Lexikoná-**nak fizetes kiadásából megjelent a 49. és 50. füzet, vagyis a IV. kötetnek 4. és 5. füzete, melyek a Castillejo és Chilon közti anyagot tárgyalják. A 49. füzethez külön mellékletül a Chicagói épületek egy lapja, a Cigányok elterjedése Európában című szép térkép és a Cigány varázslás I. lapja vannak csatolva, a szöveget pedig 15 ábra illusztrálja. A 50. füzet mellékletei a Cigány varázslás II. lapja, nevezetesebb államok cimerei, igen szép csinos könyomatu kivitelen Cettel és Deutsch budapesti müintézetéből és a Circus maximus, míg a szövegben 4 ábra van. A nevezetesebb cikkek közül megemlítjük Cavour gróf életrajzát (dr. Marcali Hírriktől), Cément (Nagy Dezős), Centralizáció (Nagy Ernő), Cezarizmus (Schware Gyula), Cheek (Kálnoki Henrik), Chicago (dr. Brózik), Chiffreírás (dr. Dedek Crescenc) és Chilo (dr. Brózik Károly). A Pallas Nagy Lexikona kapható minden könyvkereskedésben, akár 30 kros heti füzetekben, akár 3 havonként megjelenő 6 frtos kötetekben.

— **A „Püspök Atyafisága.“** Iványi Ödön korán elhunyt tehetséges író legnagyobb alkotása, az Akadémian dicséretet aratott „Püspök Atyafisága“ című regény közelebbről harmadik kiadásban kerül a könyvpiacra. A mű díszes kiállításban, karácsonyra jelenik meg. Előfizetési ára a két kötetnek 2 frt, diszkötésben 2 frt 50 kr. Előfizetéseket november 15-ig elfogad a Láng József és Társa cég könyvkiadóhivatala, Nagy-Váradon.

— **Hoffmann Sándor,** a „Debreceni Ellenőr“ munkatársa, „Népfölkelő zsebnaptár“-t állított össze, mely feltüntet mindazon tudnivalókat, melyek a népfölkelő tisztai állással szoros kapcsolatban vannak. Ezen kiadvány magában foglalja

évfolyam és kijelölés szerint a népfölkeléshez beosztott összes nyugállomány- és szolgálatonkívüli viszonybeli tisztteket, továbbá a beosztott tisztjelölteket, orvosokat és állatorvosokat. A naptár nyolcadretű kemény vászon diszkötésben csinosan kiállítva, 1893. évi dec. hó 1-én fog megjelenni a következő tartalommal: Naptári rész. A király család genealogiája. Katonai szünnapok. A közöshadsereg szervezése. A köz hadsereg csapat-testei fegyvernem szerint. A m. kir. honvédelmi miniszterium és ügyköre. A honvédség szervezése. A honvédkerületi parancsnokság székhelyei. A honvéd gy. dandár parancsnokságok székhelyei. A honvéd gy. ezred parancsnokságok székhelyei. A honvéd zászlóaljak székhelyei. Az 1886. évi XX. t.-c. a népfölkelésről. A népfölkelési járáások székhelyei. A népfölkelésről általában. Ruházat, felszerelés és illetékek. A népfölkelő tiszték kijelölése, kinevezése, ruházata, illetéke, beosztása, feladata békében és háboruban. Kivonat az öltözet és felszerelési szabályzatból, a szolgálati és a gyakorlati szabályzatból. A népfölkelő tisztjelöltek névsora évfolyamonként. Előfizetési ár 1 frt. Megrendelések legkésőbb folyó évi november hó 21-ig — a „Csokonai könyvnyomda és kiadó részvény-társasághoz“ Debrecenbe intézendők.

— Sokat ígérni s keveset, vagy éppen semmit adni mai napság általánosan bevett szokás nemcsak a társadalomban, hanem a szépirodalom hírlapkiadónál is. Ily lap is alig van, a mely csak annyit is ad, a mennyit rendesen meg szoktak ígérni a lapok előfizetési felhívásaikban; olyan lap pedig, a mely nemcsak ígérését beváltja, hanem azonfelül is tesz az olvasó közönség érdekében, csupán egy van: ez a „Képes Családi Lapok“, a mely nem csak a szépirodalom minden ágából nyújt olvasmányokat, hanem évenként 4 önálló regényt is ad olvasóinak ingyen, mi által az előfizetők rövid pár év alatt egész önálló könyvtárra tehetnek szert. Ezt a lapot, mint a legelősb és legjobb szépirodalmi lapot mi is legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe s a kiadáság szívesen küld mutatványszámot, ha ez iránt megkerestetik. Kiadáság (Budapesten, Nagykorona-utca 20 szám.)

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
BÖLÖNI SÁNDOR.

Közönség köréből.*)

Minő elégtétellel adózik a zilahi gőzfürdő gondnoksága, avagy egyáltalán hol próbáljon orvoslást keresni azon mizéria ellen, két idegen nő, ki a vidékről directe a gőzfürdő használatá végett utazott be pár napi tartózkodásra Zilahra és a női gőznap hétfőn megrendelte a tarifa díj szerint az extra gőzt kedden déli 12 órától délután 2 óráighasználandólag. Midőn a nevezett napon bementek a fürdőbe, azt felelte a szolgasemélyzet, nem készítettek fürdőt, mert suroltak, de szerdán okvetlenül készítenek extra gőzt. Így ezen napra is bent maradtak az illető nők s a midőn ismét bekopogtattak, azt a feleletet nyerték, tisztogatták a csöveket és így ismét nem csinálhattak gőzt, azonban csütörtökön s ki tudja, mily végtelen napokig elodázták volna, ha az illető nők tovább is vezettették volna magukat. Tehát ismételten kérdjük, van-e tudomása a fürdőigazgatóságnak az ilynemű eljárásról s ha van, a fürdő virágzását remélik-e vele elérni? Megtörténik az az eset is Zilahon, hogy midőn renoválják a fürdőt, helyi lapjuk hasábjain nem értesítik a közönséget róla s a vidékiek jóhiszeműleg bemennek s ép ugy pazarolják a fuvardíjat, mint az említett nők, a két jóvet-menet kocsi árát s az ott időzés szállodai költségeit, — avagy ezt megtéríti a fürdőigazgatóság?

Vidéki nők.

*) E rovat alatt közérdekű felszólalásokat díjtalanul közlünk, a felelőség azonban a beküldőt terheli. Szerk.

HIRDETÉSEK.

4214—1893. telekkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Gróf Károlyi Tiborné, grót Serényi Béláné és gróf Bethlen Ödön végrehajtónak özv. Bánffy Györgyné ugy is mint kiskoru br. Bánffy Judith és Zsuzsánna t. és t. gyámja, Kabos Mária férj. Baranyi Ferencné, Kabos Klementina férj. Kabos Lajosné, néhai Kabos Farkas után maradt s Kabosné által képviselt kiskoru Kabos Janka, Ilona és Irma és néhai Kabos Ödön után maradt s Kabos Ödönné szül. Baranyi Ottillia t. és t. gyám által képviselt kisk. Kabos Ödön, Sára és Imre és önjogi Kabos Hedvig, mint néhai Kabos József ismert és dr. Nichita János ügyvéd ügygondnok által képviselt ismeretlen örökösei s a Pogonyi Dénes örökösei elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés egyrészt a vagon közönség megszünttetése végett, másrészt pedig 77 kr, — 25 frt 74 kr perbeli 12 frt 13 kr. végrehajtási, 13 frt 20 kr, árveréskéresi s a további költségek kielégítése végett ezenel arrendeltetvén, határidejéül **1893. évi december hó 21-ének**

délelőtti 10 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Somlyó községi házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapíttatnak meg.

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alól is végrehajtást szenvedők néhai Kabos József, továbbá gróf Bethlen Ödön, gróf Bánffy Róza és kiskoru báró Bánffy Zsuzsanna és báró Bánffy Juditnak a somlyói 5. sz. tjkvben I. vezám alatt felvett 6. hrszámú taksás kamattal a sz. használati és épülettulajdonosi joguk egészben 600 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszáztólját készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni a vagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt mindenkor 6% kamattal a sz. somlyói kir. adó- mint letéthivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában, és a Somlyó községi előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól. Sz.-Somlyón, 1893. szeptember 26-án.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

5796—893 k.g. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye tasnádi járásában fekvő **Ér-Szentkirály, Ér-kisfalva és Csög** községekből csoportosított **ér-szentkirályi** körjegyzői állomás, melynek évi javadalmazása — lakbér, iroda, utazási és irnok tartási átalányt is beleszámítva — 787 frt készpénz, valamint a magánfelek érdekében teljesített munkálatokért a vármegyei szabályrendeletben meghatározott munkadíj: **a folyó évi december hó 14-ik napján d. e. 10 órakor**, a körjegyzői székhelyen tartandó választás útján be fog tölteni.

Felhívom ennél fogva az ezen állomást elnyerni óhajtó egyéneket, hogy az 1883. évi I. t.-e. 6. §-a értelmében

felszerelt s eddigi közszolgálatukat igazoló okmányokkal is ellátott pályázati kérelmeiket hozzám **folyó évi december hó 1-ő** napjáig annyival is inkább beadják, mivel a későbbben érkezettek figyelembe venni nem fogom.

A járási főszolgabíró.

Tasnád, 1893. évi október hó 31-én.

Bölöni Bálint,
főszolgabíró.

2—3

4648—893.

Árverési hirdetmény.

Ince Kálmán marosvásárhelyi lakos végrehajthatónak Kovács Lőrinc nagy bányai lakos és társai elleni végrehajtási ügyében egyrészt a) Kovács Lőrinc, Góger László és kisk. Katona Béla, — b) Bideskuty György, Bideskuty Berta és Jenei Géza, — c) Virág László, Virág Anna, kiskoru Ajtai Béla, Endre és Jenő, — d) öz. Orbán Ferencné, Orbán László, Gyula, Ferenc és Anna, — e) Orbán Katalin f. Borbély Sándorné, — f) az öz. idősb Kovács Istvánné, Kovács Eliz, Ferenc, Lila, Lajos, István és György, Róza (helyesebben Ilka) f. Otlik Györgyné, — g) öz. Szegedi Sámuelné, Szegedi Ilka, László, Zoványi Krausz Jenő és kiskoru Krausz György Imre, és — h) Viski János ellen egyenkint 16 frt 28—16 frt 28 kr, perbeli, ellenük 32 frt 85 kr. végrehajtási, 11 frt 25 kr. árveréskelési a a további költségek erejéig ezen elrendeltetvén — másrészt a zilahi kir. törvényszék 2833—893. p. sz. végzésével vagyonközösség megszüntetése végett elrendelt bírói árverés, határidejéül **1893. évi december hó 22-én** délelőtti 10 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Hármaspatak községi házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapíttatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetén a kikiáltási áron alól is a fent nevezett végrehajtást szenvedők és végrehajtható Ince Kálmán nevén álló s a hármaspataki 17. sz. tjkvben A. 1. 8. rsz. alatt foglalt következő ingatlanok:

- 1) A 23. hrszámú kaszáló a Vále Márában a rajta levő házzal 160 frt kikiáltási áron.
- 2) A 24. hrsz. malom a Vále Márában 7 frt kikiáltási áron.
- 3) A 40. hrsz. erdőszlak 7 frt 50 kr kikiáltási áron.
- 4) A 73. hrsz. szántó a rajta levő ház 127 frt 50 kr. kikiáltási árban.
- 5) A 142. hrsz. erdő 3 frt 50 kr. kikiáltási áron.

6) A 147. hrsz. szántó kaszáló és korcsnaház 30 frt kikiáltási áron.

7) A 148. hrszámú erdő 43 frt kikiáltási áron.

8) A 153. hrszámú erdő 6 frt 50 kr. kikiáltási áron.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszáztólját készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a

bánatpénz is beszámítandó újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó- mint letét hivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és Hármaspatak községi előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1893. szeptember hó 26-án.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

*** HIRDETÉS. ***

**A zoványi timsós-vasgálicos
GYÓGYFÜRDŐ**

¹/₉-ed része örök áron

ELADÓ.

Értekezhetni tulajdonos

Bydeskuty Györgynél,

Ippon.

1—3

Kwizda-féle



kösvényfolyadék

Egész palackkal 1 frt o. é, fél palackkal 60 krajcár. — Kapható minden gyógyszerárban. — Főletét: kerül. gyógyszerár Korneuburgban.

Kwizda-féle kösvényfolyadék

nél határozottan kifejezni:

a védjegyre

Tessék

Évek óta
kiprobált, fájdalom-
csillapító házszer, kösvény,
csusz és idegbajok ellen.

Kwizda-féle kösvényfolyadék

LÁZÁR ANTAL FIA CZÉG

tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy

hatóságilag engedélyezett

VÉGELEADÁST

tart, hol is a raktáron levő vászon, karton, szaten, női ruhaszövetek, barchetek, férfi ingek és minden e szakmába vágó árucikkek

BESZERZÉSI ÁRON ALUL IS

a legpontosabb kiszolgálás mellett adatnak el.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Szilágy-Somlyón, 1893. november 1.

Tisztelettel:

LÁZÁR ANTAL FIA.

3—3